

Ludzie piją, bo się boją

Kwarantanna sprzyja sięganiu po alkohol. Bo odstresowuje po całym dniu pracy w domu. Bo pozwala zapomnieć o zagrożeniu zarażeniem się koronawirusem. Bo przecież coś od życia w tej trudnej sytuacji się należy. A alkoholizm najwyżej wyleczy się później...

Krzysztof ma 38 lat. Mieszka w średniej wielkości domu jednorodzinym pod Chrzanowem. „Mam swój kawałek podłogi” - lubi powtarzać. Do tego całkiem spory kawałek ziemi – jest miejsce na nieduży plac zabaw, grill, rabatki, skalniak, a także wędzarnię w przyszłości.

Gdy było normalnie...

Krzysztof dojeżdżał do pracy do Katowic cztery razy w tygodniu. Jest zatrudniony w dużej, międzynarodowej korporacji. Uzgodnił z menadżerem, że jeden dzień pracuje zdalnie. Żeby zaoszczędzić nieco na paliwie. Żeby się wyspać, a nie zrywać o piątej rano. Żeby skupić się na zadaniach, a nie rozmowach z kolegami zza biurka. Żeby spędzić całe popołudnie z żoną i dziećmi. W weekend wyjeżdżali na krótkie wycieczki, a to do Zatora, a to do Ogrodzieńca czy na Lipowiec. Albo wieźli dzieci na duży plac zabaw do parku, by się wyszalały.

Wieczorem, gdy już zasnęły, pełne wrażeń i świeżego powietrza, Krzysztof mógł usiąść z drinkiem na tarasie. Mógł też wypić kolejnego, bo następnego dnia rano nie jechał do pracy. Pełen reset.

Wieczne piwko, to rutyna

Teraz Krzysztof drinkuje niemal codziennie. Od 12 marca, od momentu zamknięcia szkół i przedszkoli przez rząd, co wieczór sięga po alkohol. Wszystkie robocze pięć dni w tygodniu pracuje z domu, więc nie przejmuje się zbyttnio, czy rano będzie miał poniżej 0,2 promila we krwi. Wieczne piwko stało się rutyną. Bo przecież jakoś trzeba odreagować stres związany z pracą w domu non stop, z dziećmi uczącymi się i kłócącymi na przemian nad swoimi laptopami, z żoną narzekającą na źle zrobione przez niego zakupy. I w końcu trzeba spuścić z siebie to całe napięcie i niepokój, które gromadzą się w człowieku z powodu pandemii koronawirusa. Przecież należy mu się wieczorna chwila relaksu, czyż nie?

- Proces wchodzenia w stan uzależnienia jest praktycznie niezauważalny dla człowieka. Do tego mamy bardzo silne usprawiedliwienie picia w trudnej sytuacji pandemii. Sięganie po alkohol, choćby dla zabicia czasu może powodować ryzykowne przyspieszenie uzależnienia. Możliwość usprawiedliwienia takiego zachowania jest teraz dużo większa, a możliwość sprawdzenia, choćby z powodu pracy zdalnej, dużo mniejsza – zauważa Zbigniew Tura, sekretarz chrzanowskiej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Stresujemy się, więc pijemy

Polacy piją coraz więcej, to już ponad 11 litrów na głowę czystego alkoholu rocznie. W 2005 roku było to jeszcze 9,5 litra. Można przypuszczać, że koronawirusowa rzeczywistość jedynie pogłębi ten niechlubny trend.

- Jeżeli ktoś nie ma generalnie problemu z alkoholem, to obecną sytuację związaną z pandemią powinien przejść bez większego problemu. Natomiast jeżeli ktoś ma załazki niebezpiecznych zachowań w związku z nadużywaniem alkoholu, to bieżąca stresująca sytuacja może to nasilać – zauważa Zbigniew Tura i tłumaczy, że w przypadku, gdy czujemy się skrępowani, nie możemy odreagować nagromadzonych emocji, bo jesteśmy zamknięci w swoim domu, nie umiemy poradzić sobie z nadmiarem wolnego czasu, może się zdarzać, że będziemy szukać rozwiązania swoich problemów w butelce. - Mamy trudną, stresogenną sytuację dla wszystkich, a dla osób, które mają problemy z uzależnieniem od alkoholu, to może być woda na młyn w jego pogłębianiu się – przestrzega.

Alkoholowy biznes trzyma się mocno

Regularne picie ułatwia fakt, że alkohol jest łatwo dostępny. Można go kupić w każdym dyskoncie spożywczym, na stacjach benzynowych, a także w małych, osiedlowych sklepikach. Piwo, wino czy wódkę możemy nabyć 24 godziny 7 dni w tygodniu. W dodatku ceny tych produktów są stosunkowo niskie. Piwo kupimy już za około dwa złote.

- W ostatnim miesiącu klienci jeszcze częściej niż poprzednio kupują piwo oraz małpki, tak przed południem, jak i po południu – mówi sprzedawczyni jednego z niewielkich sklepów na terenie Chrzanowa. - Ci wracający z pracy częściej też sięgają po wina. Panie lubią wódki smakowe – dodaje.

Potwierdza to menadżer jednego z droższych sklepów z alkoholami w Krakowie:

- Wiele biznesów padło, ludzie poszli z torbami, a tymczasem my nie narzekamy na brak klientów – zaznacza.

Skoro wszyscy piją...

Media społecznościowe w czasie zalecenia pozostania w domach to teraz okno na świat. Pomagają w komunikacji, której w tej chwili nam tak brakuje. Nierzadko są też źródłem kreowania nie zawsze właściwych postaw. Mnóstwo w nich na przykład postów z przepisami na drinki, które umilą samotny wieczór w czterech ścianach domu.

- Martwi mnie, że w internecie pojawiają się porady, co zrobić, by mile i szybko minął czas, wskazujące na alkohol. Takie podejście do sprawy może wyzwać pewne usprawiedliwienie: „o, przecież nie tylko ja tak myślę, inni też tak sądzą”. Zasada: „na frasunek, dobry trunek” może spowodować uzależnienie, i dalsze brnięcie w problem alkoholowy – zaznacza Zbigniew Tura. Tymczasem internet huczy od komentarzy wzburzonych użytkowników stających w obronie osób, którym policja wlepiała mandaty związane z kupnem lub spożywaniem alkoholu. Użytkownicy oburzają się, że policja karze osoby poruszające się pieszo, ale nietrzeźwe. Już nie wspominając głośnych przypadków zagładania w siatki z zakupami przez mundurowych i wytykania im, że piwo nie jest artykułem pierwszej potrzeby. Obrona postawy: „przecież skoro wszyscy piją, to czemu ja nie mogę?” jest mocno niepokojącym zjawiskiem.

Buźuje w nas przemoc

Siedzenie w domu sprzyja sięganiu po alkohol. Czasem faktycznie dla odprężenia, czasem z nudów, a czasami, bo już nie możemy sobie tego odmówić. Netflix, piwko i chipsy to dobrzy towarzysze kanapowych posiadań. Gorzej jeśli zapijamy samotność, strach, lęk i niepokój związany z sytuacją globalnej pandemii koronawirusa. Choroba alkoholowa może zacząć się od jednego codziennego piwa.

- Jeszcze inny problem występuje tam, gdzie osoba jest już od alkoholu uzależniona. Emocje są niekontrolowane, ciągły i przymus picia nieodparty, a obecna, bardzo stresogenna sytuacja, może powodować wybuchy silnej agresji i przemocy w rodzinie - słownej, emocjonalnej czy fizycznej. Przemoc, która występowała już w okresie przedpandemicznym, może się teraz nasilać. Wcześniej taka osoba mogła wyjść, rozładować emocje. Teraz wszystko to buźuje w niej w domu, w pokoju i zaczyna wybuchać. To może być bardzo niebezpieczne - wraca uwagę Zbigniew Tura.

Zadzwoń do psychologa

Jeśli nie radzimy sobie z obecną sytuacją, Narodowy Fundusz Zdrowia przypomina, że pomocą psychologiczną dla osób w kryzysie związanym z zagrożeniem epidemicznym czy kwarantanną służą psychologowie dyżurujący pod numerem Telefonicznej Informacji Pacjenta. Dzwoniąc pod

bezpłatny numer 800 190 590 możemy poprosić o przekierowanie rozmowy do dyżurującego przez całą dobę psychologa.

- Bardzo się cieszę, że w trudnym czasie pandemii infolinia NFZ okazała się tak powszechnym i tak potrzebnym narzędziem komunikacji dla setek tysięcy Polaków. Dlatego reagując na zgłaszane potrzeby poszerzamy jeszcze zakres usług infolinii oferując wsparcie psychologiczne dla dzwoniących - przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Każdy, kto będzie miał potrzebę rozmowy o swoich problemach, może zadzwonić i poprosić o połączenie z psychologiem - informuje Adam Niedzielski, prezes Narodowego Funduszu Zdrowia.